

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії

**СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ОМОНІМІВ В ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ
СТИЛІ**

Кваліфікаційна робота
на здобуття ОС «Бакалавр»
здобувачки першого рівня вищої освіти 4
року навчання (денна форма)
Галузь знань 03 – гуманітарні науки,
Спеціальність 035.066 Філологія (східні
мови та літератури (переклад включно),
перша – корейська),
ОПП «Східна філологія,
західноєвропейська мова та переклад:
корейська мова і література»
Бейбутян Ліани Геннадіївни

Науковий керівник:
Кандидат філолог. наук, доц. Кім Сук Вон

Рецензент:
ас. Андріанов Дмитро Володимирович

«Допущено до захисту»
протокол засідання кафедри мов і літератур
Далекого Сходу та Південно-Східної Азії
Протокол №
Завідувач кафедри _____ доц. Ісаєва Н.С.

КИЇВ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1.ОМОНІМ ЯК ОБ’ЄКТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	6
1.1. Поняття омоніму в корейській мові та їх класифікація.....	6
1.2. Дослідження омонімів у наукових працях.....	13
Висновки до першого розділу	18
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ КОРЕЙСЬКОГО ПУБЛІЦИСТИЧНОГО СТИЛЮ.....	19
2.1. Публіцистичний стиль в корейському дискурсі.....	19
2.2. Проблеми перекладу корейських публіцистичних текстів	23
Висновки до другого розділу	28
РОЗДІЛ 3. СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ОМОНІМІВ У КОРЕЙСЬКІЙ ПУБЛІЦИСТИЦІ.....	29
3.1. Транскрипція та транслітерація.....	29
3.2. Калькування та описовий переклад омонімів.....	31
Висновки до третього розділу	36
ВИСНОВКИ	37
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ	40

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Основна маса споконвічно корейських слів існувала до того, як у Кореї виникла писемність, тобто тоді, коли слова сприймалися лише на слух. Для споконвічно корейських іменників, які називають денотати, в основному не властива омонімія, так як це викликає нерозуміння в комунікації.

В основному омонімія споконвічно корейських слів відноситься до дієслів. Що стосується дієслів, то в усній промові історично носії не прагнули до розширення лексикону за рахунок дієслів, тому що в побутовому житті це також могло послужити перешкодою для досягнення успішної швидкої комунікації.

Крім того, на Корейському півострові завжди існував ряд діалектів, а з часом розпався ізолювано один від одного. У ХХ столітті мова стала уніфікуватися, то з'ясувалося, що саме для дієслів власна безпрецедентна омонімія і полісемія.

Для носіїв корейської мови явище омонімії практично завжди не представляє великої проблеми у повсякденному житті, у той час, як для людей, тільки вивчають мову, омоніми навпаки стають серйозною перешкодою в розумінні текстів і мови корейською мовою. У художній літературі та поезії поети навмисно вживають омоніми.

Це робиться для надання промови експресивності та виразності. Однак, найчастіше омонімія зустрічається в жартах і каламбурах, тому що є дуже зручним інструментом для обігрування ситуації і розгляду її під несподіваним кутом. Лексичні омоніми, які не тільки звучать, а й пишуться однаково збіднюють риму і позбавляють її виразності та несподіванки.

Саме тому, **актуальність даного дослідження** обумовлена аналізом способів перекладів омонімів з якими зустрічається перекладач під час роботи з публіцистичним стилем корейської мови.

Мета дипломної роботи полягає у дослідженні способів перекладу омонімів в публіцистичному стилі.

Реалізація даної мети передбачає вирішення наступних **завдань**:

- розглянути поняття омоніму в корейській мові та їх класифікацію;
- визначити дослідження омонімів у наукових працях;
- здійснити огляд публіцистичного стилю в корейському дискурсі;
- звернути увагу на труднощі перекладу публіцистичного стилю в корейській мові;
- визначити калькування та описовий переклад омонімів;
- описати транскрипцію та транслітерацію;

Об'єктом дослідження є омоніми корейської мови.

Предметом дослідження є способи перекладу омонімів в корейському публіцистичному стилі.

Методологія дослідження зумовлена необхідністю комплексного використання методів і методик: спостереження (під час опрацювання текстів публіцистичного стилю); аналізу мовних одиниць (у огляді перекладацьких особливостей омонімів); зіставний та описовий методи для здійснення компаративного аналізу структурно-прагматичних особливостей тексту оригіналу та перекладу; відбір і класифікація матеріалу зумовили використання прийому лінгвістичного спостереження; узагальнення (генералізація матеріалу та представлення результатів роботи у формі висновків).

Зазначені підходи, принципи і методи наукового пізнання дозволяють ґрунтовно проаналізувати статті з цієї теми, систематизувати та узагальнити дані для відображення об'єктивного, неупередженого погляду на проблему способів перекладу омонімів в публіцистичному стилі.

Наукова новизна дослідження полягає у аналізі публіцистичного стилю корейської мови та відбору омонімів для їх перекладу з корейської на українську мову.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що автор на основі міждисциплінарних зв'язків перекладознавства та лінгвістики

розглянув проблему перекладу омонімів публіцистичного стилю мовлення з корейської мови на українську мову.

Дані матеріали можна використовувати при написанні праць з теорії перекладу та лінгвістики, науково-популярних і навчальних посібників, в практичній викладацькій роботі, а також при розробці широкого кола загальних проблем з перекладу текстів.

Апробація результатів дослідження.

Структура кваліфікаційної роботи магістра. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів із висновками до кожного з них, висновків до всієї роботи, трьох списків використаних джерел, додатку, резюме.

У Вступі визначається та надається обґрунтування актуальності обраної теми, методи її дослідження, а також джерела інформації, що були використані під час розробки даного питання.

У Розділі 1 висвітлюється теоретико-методологічні засади дослідження омонімів у корейській лінгвістиці.

У Розділі 2 аналізуються особливості корейського публіцистичного стиля та проблеми його перекладу.

У Розділі 3 звернено увагу на способи перекладу омонімів з корейської на українську мову.

РОЗДІЛ 1. ОМОНІМ ЯК ОБ'ЄКТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1. Поняття омоніму в корейській мові та їх класифікація

Явище омонімії є присутнім у кожній мові, оскільки одне слово може вживатись у різних значеннях та трактуваннях. Щодо визначення терміну, то О. Ф. Емерсон зазначає, що «омоніми – це слова, які виникли від різних коренів, котрі завдяки фонетичним змінам, інколи контамінації або безпосередньому впливі одного слова на інше, прийшли до однієї фонетичної форми». [1, с. 139].

Натомість відомий дослідник мови В. І. Абасєв акцентує увагу на тому, що «Співзвучність по омонімії, як випадкове співзвуччя, усвідомлюється я щось протилежне співзвучності, заснованій на єдності походження. Таке розуміння омонімії є абсолютно правильним, тому що лише в такому розумінні проводиться чітка лінія між омонімією (однакове звучання різних слів) та 16 полісемією (різні значення одного слова)...

Омонімія виникає не тоді, коли виникає враження «розриву семантичних зв'язків», а тільки у випадку, коли цих зв'язків ніколи не існувало в історії даної мови.» [1, с. 33].

Варто також зазначити, що випадковий збіг у звучанні споконвічно корейського слова та запозиченого (китайської або з інших мов), збіг двох запозичених слів, внаслідок зміни фонетичної форми як результат пристосування до фонетичної системи корейської мови: guitar [guitar] крім, інше, інше; 노트 [з англійської: knot] вузол - 노트 [note] запис, записка; 누가 [프랑스어 'nougat'] нуга – 누가[‘누구가’의 줄임말] хто.

Омоніми – це слова, що збігаються одночасно з звучанням і за написанням, але різні за значенням. 차 – машина (자동차), чай (рідко вживається 차 окремо, все частіше з приставкою, наприклад: 녹차, 홍차, 레몬차); – кінь, мова, міра ваги (уст. близько 18 літрів); 밤 - ніч, каштан; 스피스 - сніг, око, бутон; перешкод –

хурма, почуття (відчуття), тканина, матеріал (розм.); 사과 – яблуко, прощення, вибачення; 사과 받으세요 – візьміть яблуко.

Варто сказати, що омонімію часто розглядають разом із полісемією, але остання вважається неприцямною терміносистемам, адже «термін має бути однозначним», тобто в межах однієї сфери термінів [2, с. 12]. В. М. Лейчик зазначав: «Багатозначні слова досить швидко розпадаються всередині термінології на семантичні омоніми – їхні значення розходяться, і кожне із значень закріплюється за одним із понять» [3, с. 108-109]. Омонімія термінологічних термінів дійсно є серйозною проблемою, особливо в корейській термінології, оскільки багато морфем в ній мають співзвучні словотвірні значення. Це створює потенційну неоднозначність і плутанину при сприйнятті та використанні термінів. Серед таких морфем, притаманних лінгвістичній термінології можна назвати наступні: 동 – 同 (єдиний, один), 動 (рухатися); 명 – 名 (ім'я), 鳴 (звучати, кликати); 부 – 不 (ні, не), 部 (група, вид), 富 (багатий, доповнювати); 사 – 使 (можливий), 詞 (письмо), 辭 (мова); 성 – 性 (характер), 聲 (звук); 격 – 格 (формений), 激 (заснавати впливу); 고 – 高 (високий), 固 (твердий), 孤 (ізолюваний); 구 – 口 (рот), 具 (мати), 句 (речення, фраза); 의 – 意 (значення), 義 (правильний), 疑 (сумнівний), 擬 (порівнювати), 依 (залежати); 이 – 二 (два), 移 (змінювати), 異 (інший, відрізнятись); 정 – 正 (правильний), 定 (визначений), 情 (значення); 화 – 話 (мова), 化 (процес зміна стану).

Різне графічне відображення і значення морфем підтверджує явище омонімії, а не полісемії. Омонімія означає, що різні слова мають однакову форму або вимову, але різне значення. В даному випадку, морфем в корейській термінології є омонімами, оскільки вони мають співзвучні словотвірні форми, але різні значення.

Згадана вами висока продуктивність та економічність сіно-корейських морфем дійсно ускладнюють ситуацію. Використання цих морфем для

створення нових термінів є ефективним і економічно доцільним підходом. Проте, це справляє вплив на посилення омонімічних відношень між термінами.

Омофони (фонетичні омоніми) – слова, що співпадають за звучанням, але різні за написанням і значенням. Це такі приклади як: територія (добрива, гній), **걸음** (крок, кроки) – [ко-рим]: **땅에 거름을 내다** – удобрювати землю гноєм; **걸음을 재촉하다** – поквапити крок

노름 (азартні ігри, ігри на гроші), **놀이** (гра, розвага) [норим]: **노름에 미친 사람** - Затятий гравець; **장기 놀이** – гра в шахи. **현대적인 옷거리** –Сучасний предмет одягу. **다리다** (прасувати), **달이다** (заварювати)[тарида]: **인삼의 차를 달다** – заварити чай із женьшенем.

Омографи (графічні омоніми) – слова, що співпадають за написанням, але різні за звучанням і значенням. За словами Є. А. Похолкової до омографів у корейській мові відносяться слова, які записуються однаково, проте вимовляються по-різному, хоча багато південнокорейських джерел вказують на те, що сучасні корейці часто не дотримуються довготи голосних.

Омографи, в яких при ідентичному написанні не збігається довгота голосних, наприклад: **눈** [нун] (око, погляд, бачення), [нун] нирка, втеча, [ну: н] (сніг): **눈이 마주치다** Зустрітися поглядами; **눈이 트다** **눈이 내리다** – сніг іде. Їхати верхи на коні; **학기말** – кінець семестру; **시대말** – кінець епохи; **말을 옮기다** – передавати (чиїсь) слова.

Омоформи – це різні слова, що збігаються в окремих граматичних формах. Омоформи інакше називаються морфологічними або граматично омонімами. Як впливає з робіт Є. А. Похолкової, це слова, звучання і написання яких збігається лише в деяких граматичних формах, іноді до цієї категорії відносять омоніми, що є різними частинами мови: **날** [наль] (день), **나다** [нада] (дієсл. з'являтися) або

날다 [нальда] 'літати' у формі дієслова майбутнього часу; 지난 날 – минулий день; 돈이 많이 날사람 – людина, яка матиме багато грошей; 나는 조음에 비행기로 날 날이 내일이다 – Завтра перший день, коли я полечу літаком.

Омографи в науковій літературі здебільшого розглядаються як факти випадкового збігу, на відміну від лексичних омонімів, і якщо вони й мають свій лінгвістичний статус, то лише як стилістичний засіб мовлення. Для їх класифікації найчастіше беруться різні критерії: лексичний, граматичний, акцентуаційний.

За ознакою відмінності значень у класифікації О. І. Смирницького омоніми поділяються на лексичні омоніми, що різняться тільки лексичними значеннями й мають однакові граматичні значення. Протилежну лексичним омонімам групу становлять граматичні омоніми, тобто омоніми, які різняться своїм граматичним значенням, але мають тотожні лексичні значення. Між цими двома типами знаходяться омоніми, що різняться як лексично, так і граматично, тобто лексико-граматичні омоніми.

Перетин типів, що характеризуються ознаками, властивими плану змісту, в класифікації Л. В. Малаховського дає три змістові підтипи омонімії: лексико-граматичні, суто лексичні, суто граматичні.

Кожен із трьох формальних підтипів (фонетико-графічні, суто фонетичні, суто графічні) може поєднуватися з будь-яким типом, виділеним за значенням, а тому можливими є дев'ять потенційно можливих типів:

- омоніми фонетико графічні лексико-граматичні;
- омоніми фонетико-графічні суто лексичні;

Омографи в науковій літературі переважно розглядаються як випадкові збіги, а не як лексичні омоніми. Якщо вони мають лінгвістичний статус, то це зазвичай пов'язано з їхнім використанням як стилістичного засобу мовлення. Для

класифікації омографів часто використовуються різні критерії, такі як лексичний, граматичний і акцентуаційний.

За ознакою відмінності значень, О. І. Смирницький поділяє омоніми на лексичні, які відрізняються тільки лексичними значеннями, але мають однакові граматичні значення. Протилежною групою до лексичних омонімів є граматичні омоніми, тобто омоніми, що різняться граматичним значенням, але мають однакові лексичні значення. Між цими двома типами знаходяться лексико-граматичні омоніми, які відрізняються як лексично, так і граматично.

Класифікація Л. В. Малаховського використовує три змістові підтипи омонімії, які базуються на перетині типів, що характеризуються ознаками плану змісту. Ці підтипи включають лексико-граматичні омоніми, суто лексичні омоніми і суто граматичні омоніми.

Кожен з трьох формальних підтипів (фонетико-графічні, суто фонетичні, суто графічні) може поєднуватися з будь-яким з трьох виділених підтипів за значенням. Таким чином, існує можливість дев'яти потенційно можливих типів омонімії:

1. Омоніми фонетико-графічні суто граматичні: це слова, які мають однакову вимову та написання, але різні граматичні значення.
2. Омофони лексико-граматичні: це слова, які мають однакову вимову, але різні лексичні та граматичні значення.
3. Омофони суто лексичні: це слова, які мають однакову вимову, але різні лексичні значення.
4. Омофони суто граматичні: це слова, які мають однакову вимову, але різні граматичні значення.
5. Омографи лексико-граматичні: це слова, які мають однакове написання, але різні лексичні та граматичні значення.

6. Омографи суто лексичні: це слова, які мають однакове написання, але різні лексичні значення.

7. Омографи суто граматичні: це слова, які мають однакове написання, але різні граматичні значення.

Варто також зазначити, що диференційний принцип застосовується для розрізнення на письмі омонімів [2, с. 66]. Відповідно до цього написання слів напряду залежить від їхнього значення. В корейській мові в якості смислорозрізняючого компонента виступають «дублюючі» графеми [4]:

- нижня ㅏ [o] і верхня ㅑ [o], відкрита ㅓ [e] і закрита ㅕ [e], відкрита ㅖ [йе] і закрита ㅗ [йе]: 놓다 [нотта] (покласти на поверхню) – 넣다 [нотта] (покласти в середину), 메다 [меда] (носити на плечах) – 매다 [меда] (зав'язувати), 예기 [йегі] (дух) – 애기 [йегі] (дитина) тощо;
- групи одинарних, подвійних і придихових приголосних ㄱ [г/к]
  - ㅋ [к:] – ㆁ [кх], ㄷ [д/т] – ㄸ [т:] – ㅌ [тх], ㅍ [б/п] – ㅃ [б:/п:] – ㅍ [пх], ㅈ [дж] – ㅉ [дж:] – ㅊ [джх/чх], ㅅ [с/ш] – ㅆ [с:/ш:]: 곡 [кок] (мелодія) – 꼭 [к:ок] (обов'язково) – 콕 [кхок] (кран), 동 [тонг] (схід) – 똥 [т:онг] (екскременти) – 통 [тхонг] (повністю), 불 [пуль] (вогонь) – 뿔 [п:уль] (роги) – 풀 [пхуль] (трава), 짐 [джім] (багаж) – 찜 [дж:ім] (страва, приготована на пару) – 침 [джхім] (колючка), 사다 [сада] (купувати) – 싸다 [с:ада] (дешевий) тощо;
- простий ㄴ [н] і носовий ㅇ [нг]: 돈 [тон] (гроші) – 동 [тонг] (схід), 잔 [джан] (чашка) – 장 [джанг] (лист паперу) тощо;

- літери ㄷ [д/т], ㅌ [т:], ㅌ [тх], ㅅ [с/ш], ㅆ [с:/ш:], ㅈ [дж], ㅉ [дж:], ㅊ [джх/чх], ㅎ [х], які в патчімі (у позиції кінцевого приголосного складу) перед наступним приголосним, або в кінці слова позначають звук [т]: 곧 [гот] (скоро) – 곳 [гот] (місце), 있다 [ітта] (забувати) – 있다 [ітта] (існувати), 갖다 [катта] (володіти) – 갈다 [катта] (схожий) тощо;
- диграфи ㄴㅎ [нх], ㄹㅎ [рх/л'х], ㄱㅈ [кц], ㄴㅈ [ндж], ㄹㄱ [л'г], [л'м], ㄹㅆ [л'б], ㄹㅅ [л'с], ㄹㅌ [л'тх], ㄹㅊ [л'пх], ㅂㅅ [бс], що знаходяться в патчімі: 안아요 [анайо] (обіймає) – 않아요 [анайо] (граматична форма заперечення), 알아요 [арайо] (знає) – 않아요 [арайо] (страждає на хворобу), 빨다 [пул'да] (дути) – 붉다 [пул'да] (червоний), 업다 [обта] (нести на плечах) – 없다 [обта] (не мати чогось), 일었어요 [ірос:ойо] (підняв) – 잃었어요 [ірос:ойо] (загубив) тощо.

Омоніми, що розмежовуються за допомогою четвертого і п'ятого прийому, є частковими, оскільки при відмінюванні слова вимова буде змінюватися згідно з правилами читання [Аліменко, с. 3].

Існує декілька причин виникнення омонімів:

- Випадковий збіг в звучанні корейського слова та запозиченого з іншої мови, збіг двох запозичень, зміна фонетичної форми під фонетичну систему корейської мови: 북 [англ.: book - книга] – 북 [악기의 하나 - один з інструментів], 기타 [guitar - гітара] – 기타 [중국의 기타 - та інші, 그 밖 - інші], 라이트 [right - правий] – 라이트 [light - світло]... [53]

- Можливий збіг в звучанні слів літературної мови та діалектної: 사냥하다 (в діалекті означає «вирубувати дерево») – 사냥하다 (в літературній мові: ловити звірів в горах або на полі), 언제 (в діалекті Кьонсан: означає «ні») – 언제 (в літературній мові: коли)... [53]
- Додавання нового значення слову, яке вже існує в мові: 때리다 – 전화걸다, 구름과자 – 담배, 폭탄이야 – 밭다, 삽질하다 - 일을 잘 못하다, 쏘다 – 돈을 내다. [53]

Омоніми в корейській мові мають наступні властивості:

- мають однакову звукову оболонку;
- не можуть компенсувати один одного в одному контексті;
- містять в собі ознаку об'єкта;
- мають різноманітне походження.

Омоніми в корейській мові вступають в омофонічні (동음관계) та омографічні (동철관계) зв'язки між собою.

Таким чином, під тлумачення поняття омонімії прийнято розрізнити слова, котрі пишуться однаково, але мають різне значення та є досить поширеним мовним явищем у корейській мові.

1.2. Дослідження омонімів у наукових працях

Проблема стандартизації лінгвістичної термінології здебільшого не була активно досліджена теоретиками. Першими, хто почав розглядати це питання, стали вчені з Національного інституту корейської мови. Однак, на той момент їх основна увага була спрямована на усунення теоретичних неточностей та

вирішення невирішених проблем граматики, щоб у подальшому забезпечити більш ефективну класифікацію та систематизацію термінів.

В цій справі велику роль відіграли такі дослідники, як Квон Дже Іль і Пан Сонг Вон. Ко Ін Кьон у своїй кваліфікаційній роботі наголошував на необхідності стандартизації лексики для викладання корейської мови в школах, тоді як Лі Сон Ун присвятив одну зі своїх робіт проблемі стандартизації граматики для правильного вивчення та розуміння корейської мови іноземцями.

В даний час найбільш актуальним дослідженням, присвяченим аналізу та стандартизації граматичних термінів, є проект «Створення стандартної корейської граматики» («표준 국어 문법 개발»), який виконується Міністерством культури, спорту та туризму Кореї. Цей проект був доручений University Industry Foundation університету Йонсе.

Проект проводився під керівництвом професора кафедри корейської мови та літератури університету Йонсе Ю Хьон Кйона у п'ять етапів з 2013 по 2017 р., а за основу для складання плану практичних досліджень було взято роботу Ю Хьон Кйона «Базове дослідження для створення стандартної корейської граматики» («표준 국어 문법 개발을 위한 기초 연구»), яка і стала першим етапом цього проекту у 2013 р. (유현경, 2013).

Ця робота включала в себе збір наявної інформації по спробах стандартизації корейської лексики, окреслення можливих напрямів роботи, а також створення моделі «ідеального» стандарту граматики та плану для подальшої роботи дослідницької групи (유현경, 2013).

У рамках другого етапу (2014) проекту було зроблено таке:

- здійснена категоризація основних понять та визначень;
- проведена ідентифікація деяких принципів стандартизації та нормалізації термінології;

- організовано Комітет з питань стандартизації граматичних термінів (문법 용어 표준화 위원회) для подальшого визначення критеріїв стандартизації;
- розпочато створення стандартизованого опису кожного з розділів корейської лінгвістики;
- розпочато роботу над створенням онлайн-ресурсу, який би містив всю основну інформацію по стандартах граматики корейської мови (유현경, 2014).

Загалом під час проведення другого етапу, згідно зі звітом, було проаналізовано близько 30% термінів. Проте це все були одиничні роботи. Проблема омонімії особливо гостро стоїть для корейської термінології, у зв'язку з тим, що більшу частину її складають сіно корейські терміни, словотвірні морфеми яких часто є співзвучними.

У науці звертають увагу на проблему вивчення семантичної структури слова такі відомі зарубіжні лінгвісти як В.І. Абаєв, Ю.Д. Апресян, Р.А. Будагов, І.А. Стернін, Дж. Лайонз, С. Ульман та інші. В українському мовознавстві вивченням структури слова займалися В.С. Ващенко, М.П. Кочерган, І.А. Самойлова, Ж.П. Соколовська, О.О. Тараненко, О.Є. Марцинківська, Г.В. Межжеріна тощо.

Різні аспекти омонімів та омонімії були предметом для вивчення українських дослідників таких як А. Білозуб та Н. Клипа, де можна простежити детальний аналіз омонімів у тексті, що корелює із загальноєвропейською традицією інтерпретації мовних одиниць такого типу в реалізації.

У статті О. В. Шестакова «Проблеми синонімії та омонімії у корейській лінгвістичній термінології» звернено увагу на явища синонімії та омонімії та наведено приклади не лише з корейської мови, а й паралельно з української.

Одні лінгвісти вважають, що омоніми є словами, які випадково співпали по звучанню під час розвитку мови і нічого спільного не мають. Як зазначав Абаєв В.І. «Співзвучність по омонімії, як випадкове співзвуччя, усвідомлюється як щось протилежне співзвучності, заснованій на єдності походження. Таке розуміння омонімії є абсолютно правильним, тому що лише в такому розумінні проводиться чітка лінія між омонімією (однакове звучання різних слів) та полісемією (різні значення одного слова)...

Омонімія виникає не тоді, коли виникає враження «розриву семантичних зв'язків», а лише у випадку, коли цих зв'язків ніколи не існувало в історії даної мови.» [5 с. 33] Такої ж точки зору дотримувались також зарубіжні спеціалісти з англійської мови.

Так, О.Ф. Емерсон зазначає, що «омоніми – це слова, які виникли від різних коренів, котрі завдяки фонетичним змінам, інколи контамінації або безпосередньому впливі одного слова на інше, прийшли до однієї фонетичної форми».

З ним також погоджуються такі науковці як Е. Уіклі, Дж. Кеннеді, Дж. Джеггер та інші. [35, с. 139] Існує також інша думка, з якою погоджується більшість лінгвістів. Вони вважають, що поряд з етимологічними або гетерогенними омонімами, тобто тими, що мають різне походження і випадково співпали по звучанню на певному етапі розвитку мови, існують також і гомогенні, історичні або семантичні омоніми.

Такі омоніми є результатом історичного розвитку лексеми, значення якої розійшлися настільки далеко, що зараз вони сприймаються як окремі лексичні одиниці, що не пов'язані між собою. В такому випадку джерелом омонімії є полісемія. [19, с. 175]

Н.Ф. Шумілов зазначає, що «розбіжність словотвірних можливостей омонімів не завжди буває повною. Ми можемо зустріти випадки явної омонімії,

коли виявляється збіг деяких словотворчих форм». [34, с. 34] Утворення омонімів з багатозначних слів у мові залежить від процесу утворення у значень нових рядів похідних, які є семантично відмінними.

Е.М. Галкіна-Федорук наводить приклади ефективності даного критерію: ключ і ключ. До першого слова можна підібрати синонім відмичка, до другого – струмок, а, оскільки між цими синонімами немає ніякого зв'язку, ці слова, відповідно, є омонімами. У випадку зі словами «гніздо пташки» та «гніздо людини», можна підібрати синонім «житло», тому тут ми бачимо явище полісемії. [9, с. 16]

Такої точки зору дотримується В.В. Виноградов, який вважає, що існують омоніми, які утворилися завдяки «семантичному розпаду єдиної лексеми на декілька омонімічних лексичних одиниць». [7, с. 10] Поглянувши у словник корейської мови, ми можемо дізнатися, що близько 30% слів складають омоніми, більшість з яких – це дієслова та іменники.

Висновки до першого розділу

Розглянувши питання визначення поняття омонімії можна зробити висновки, що омоніми – це слова, що збігаються одночасно з звучанням і за написанням, але різні за значенням.

Класифікація омонімів займає важливе місце у вивченні явища омонімії, про це свідчать численні роботи, в яких автори пропонують різні підходи до виділення класів омонімів.

В основному пропонується виділяти повні омоніми, омофони (слова, що збігаються за звучанням, що мають різне написання і значення), омографи (слова різні за звучанням, але збігаються в письмовій формі).

Деякі вчені виключають з поля зору омографи, вважаючи, що їх не слід відносити омонімам, тому що їх фонетична складова відмінна.

Таким чином, у загальноприйнятому трактуванні виділяють лексичні омоніми (що належать до однієї частини мови), морфологічні / граматичні омоніми (омоформи, що належать до різних частин мови і збігаються в деяких формах), фонетичні омоніми (омофони, що мають однакове звучання, але омографи, подібні за написанням, що відрізняються наголосом, вимовою).

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ КОРЕЙСЬКОГО ПУБЛІЦИСТИЧНОГО СТИЛЮ

2.1. Публіцистичний стиль в корейському дискурсі

У мовної діяльності сучасної людини публіцистичний стиль займає одне з основних місць. Існує безліч газет, журналів та інших друкованих видань, сотні телевізійних каналів, а за кількістю інтернет-статей, що постійно додаються, відстежити просто неможливо. Також можна додати, що мова публіцистичних текстів відображає багато мовних тенденцій, що дозволяє простежити за всіма змінами в мові. Мова засобів масової комунікації дуже чуйно реагує на всі зміни суспільству, чи то зміна поколінь чи прогрес у науково-технічній сфері.

Публіцистичний стиль (газетно-публіцистичний, газетний, політичний, газетно-журнальний) – один із функціональних стилів, що обслуговує широку сферу суспільних відносин: політичних, економічних, культурних, спортивних тощо.

Призначення публіцистичного стилю – впливати на людей, сформувати правильне ставлення до суспільних явищ; повідомляти інформацію, що має суспільно-політичне значення. Головними завданнями публіцистичного стилю Г. Я. Солганик називає повідомлення новин та їх коментування, оцінку фактів та подій, відповідно, у публіцистичному стилі реалізуються дві функції мови – впливова та інформативна. Вони й складають мовну специфіку стилю, що розглядається [11].

Для полегшення реалізації інформативної функції використовуються різні частотні мовні обороти, стійкі мовні засоби (кліше). Самі ці слова чи конструкції не привносять нічого нового, проте, значно спрощують сприйняття тексту читачам – навіть просто пробігши очима за статтею, можна швидко вловити її сенс, оскільки він викладений у простих і добре знайомих нам висловлюваннях.

А функція, що впливає, обумовлює наявність і формування оцінної лексики. Завдяки взаємодії цих двох функцій мови, а також внаслідок можливих умов створення публіцистичного тексту (оперативність, терміновість), цьому стилю досить властиве поєднання експресивних елементів та елементів стандарту, а також пошук нових, незвичайних виразних засобів, які нерідко реалізуються шляхом запозичень.

На відміну від художньої мови, публіцистична мова одношарова у плані структури. Вона представлена певним авторським монологом, який іноді поживляється діалогами та вкрапленнями прямої мови. Але одношаровість – це недолік, а ознака її специфіки і виразності. Вона дозволяє прямо і без прикрас висловити свої думки, не вдаючись до таких прийомів, коли читачеві потрібно побачити зміст між рядками.

Саме тому в публіцистичних творах велике значення має авторський стиль, а саме манера письма, властива тому чи іншому журналісту. Для публіцистичного стилю характерна розповідь від першої особи, збіг почуттів автора та оповідача. У документальності (справжності), персоналізованості (особистість та емоційність) і полягає специфіка та виразність публіцистичної мови [3].

Публіцистичний стиль посідає чільне місце у стилістичній структурі літературної мови. Принаймні впливом геть розвиток літературної мови, формування мовних смаків і мовних норм вона перевершує художню мову. Роль ЗМІ у цих процесах дуже велика – багато слів, словосполучення та конструкції створюються і входять у вживання саме за допомогою публіцистичних текстів.

Слід пам'ятати і про потенційної можливості негативного впливу ЗМІ на літературну мову – зловживання запозиченнями, вульгаризмами, жаргонами, порушення мовних норм тощо. буд. функція на думку людей, її формування, то, з позитивної чи негативної погляду розглянуту інформацію отримає читач; а друга - функція на мову.

Зміст газетно-інформаційних повідомлень відрізняється від інших стилів, зокрема, тим, що тут мова йде про явища, доступні для розуміння широкому колу неспеціалістів, прямо або опосередковано пов'язаних із їхнім життям та інтересами.

Оскільки завдання полягає у необхідності повідомити деякі факти, що потребують точного визначення понять і явищ, тож надзвичайно важливою є роль термінів, імен і назв, які прямо, без двозначності, вказували б на предмет думки.

Політична термінологія, особливо характерна для газетно-інформаційного стилю, має ті ж основні риси, що властиві й науково-технічній термінології.

Водночас вони мають і деякі відмінності, пов'язані з меншою строгістю й впорядкованістю термінологічних систем у суспільно-політичній сфері, а також із залежністю значень деяких термінів від відповідних ідеологічних концепцій. У газетно-інформаційних матеріалах нерідко трапляються багатозначні терміни, терміни-синоніми, скорочені терміни і назви.

У газетно-інформаційних матеріалах спостерігаються деякі особливості синтаксичної організації тексту: наявність стислих самостійних повідомлень (1-3 висловлювання), що складаються з довгих речень зі складною структурою: 김 대통령과 푸치 대통령은 지난 6월 고위급 회담 이후 남북 화해와 협력의 토대가 마련됐다고 평가하고, 한반도 문제 해결을 위한 양국 대표의 노력이 중요함을 강조했다 – *Президенти Кім та Путчі дали свої оцінки закладанню основи для примирення і співробітництва між двома Кореями після переговорів на вищому рівні, що відбулися у червні минулого року, а також підкреслили важливість зусиль представників обох країн при розв'язанні проблем корейського півострова.*

Наступним є максимальне розчленування тексту на абзаци, коли майже кожне речення починається з нового рядка, наявність підзаголовків у корпусі

тексту для підвищення інтересу читачів. *우크라이나는 우리에게 그리 먼 나라가 아니다. 한민족 대표 2만명이 우크라이나에 살고 있고, 양국간 무역액이 매년 35%씩 증가하고 있기 때문이다 – Україна не така вже далека країна для Кореї, адже в ній проживає 20 тисяч представників корейської нації, а торговий оборот між двома країнами щорічно зростає на 35 %).*

Особливо чітко лексико-граматична специфіка газетно-інформаційного стилю виявляється в газетних заголовках, в яких широко використовуються жаргонізми та інші лексичні елементи розмовного стилю. Навіть якщо в самій статті ситуація описується в більш стриманому стилі, заголовки часто має більш розмовний характер.

Газетні заголовки мають певні граматичні особливості. У корейській пресі переважають іменникові заголовки типу: *체르노빌 발전소 폐쇄 – Закриття чорнобильської електростанції, 우크라이나 위기 – Українська криза; 쿠치마의 기록 – Записи Кучми.*

Специфічна особливість корейського заголовка полягає у можливості пропустити дієслово: *노스트라다무스의 예언이 사실입니까? – Чи правдиві передбачення Нострадамуса; 입문 캠페인 2002 기본 원칙 – Вступна кампанія 2002 основні принципи; 헝가리 홍수: 40,000명의 희생자. – Паводок в Угорщині: 40 тисяч постраждалих.*

Отже корейський публіцистичний дискурс має свої особливості, що полягає у наявності своїх специфічних рис, а саме специфіки граматичного формування заголовків статей, змісту газетно-інформаційних повідомлень, наявності політичної термінології та низки запозичень з інших мов – англійської, китайської та інших.

2.2. Проблеми перекладу корейських публіцистичних текстів

При перекладі на українську мову корейських текстів газетно-інформаційного стилю часто необхідним є членування речення, коли одному реченню оригіналу відповідають два або більше речень у тексті перекладу: «시험 당일 모든 수험생은 오전 8시 10분까지 시험장에 도착해야 합니다. 오전 8시 40분부터 오후 5시까지 4조씩 언어, 수학, 인문, 자연과학, 외국어(영어) 시험을 치른다. 그리고 제2외국어를 선택하신 분들을 위해 시험은 17시 30분에 시작하여 18시 10분까지 40분간 진행됩니다» – Удень екзамену всі учні повинні прийти до місця проведення іспитів до 8.10 ранку. З 8.40 і до 17 години протягом 4 пар учні будуть складанні іспити з мови, математики, дисциплін гуманітарного та природничого циклу та іноземної мови (англійської). А для тих, хто обрав ще й другу іноземну мову, іспит почнеться о 17.30 і триватиме протягом 40 хвилин до 18.10.

Крім того, відмінності мовних особливостей двох мов (як відомо, корейська і українська мови належать не тільки до різних мовних сімей, а й до різних структурних типів мов: перша - мова аглютинативного типу, де граматичні відношення передаються за допомогою аглютинації афіксів, а друга – флективна мова, де граматичні відношення н значення у реченні передаються за допомогою зв'язаних граматичних морфем – флексій) зумовлюють необхідність стилістичної адаптації.

Напр.: 군산병원 준공식은 지난달(2000년 3월) 2.9일 군산 치곡지구에서 열렸다. 문학적 번역에서 다음과 같이 읽습니다. 군산시 치곡 소구역에서 비레진의 29일 군산병원 착공식을 엄숙히 거행했습니다. [15] Якщо це речення перекласти у тому порядку слів, в яком] воно побудоване, то звучатиме це так: *Кунсанської лікарні будівництва урочиста церемонія початку минулого місяця (березень 2000) 2.9 числа місті Кунсане Чігак мікрорайоні у відбулася.*

Що у літературному перекладі тучить так: Урочиста церемонія початку будівництва кунсанської лікарні відбулася 29 березин у мікрорайоні Чіжок міста Кунсан.

В обох мовах газетно-інформаційному стилю властива лаконічність. Проте в корейських текстах ця вимога дотримується більш строго, ніж в українських.

Тому в корейсько-українських перекладах нерідко доводиться вживати довший варіант: 시즌마다 마이산 호른의 모습이 바뀌면 이름도 바꾼다. 봄에 바다 위로 떠오르는 돛을 닮았을 때 돛이라고 합니다. 여름에 봉우리가 하늘에 닿을 때 사슴뿔 같다고 해서 뿔산이라고 한다. 가을에는 연인의 산, 겨울에는 문인들의 산으로 불린다. [16] - *З кожною порою року, коли змінюється вигляд гора Маісан, вона змінює і свою назву. Весною, коли вона нагадує парус, що здіймається над морем, її називають парусами. Влітку, коли її вершини сягають у височінь неба, нагадуючи оленячі роги, її називають рогатою горою. Восени це гора закоханих, а взимку її називають горою літераторів.* У цьому реченні при перекладі збільшилася кількість слів за рахунок підрядно-обставинних речень, яких у корейській мові не існує.

При перекладі газетних текстів, як відомо, виникають труднощі як мовного (зазвичай термінологічного або стилістичного), так і екстралінгвістичного характеру, без подолання яких неможливо досягти адекватного перекладу матеріалів цього жанру.

Також варто зазначити і про запозичення, що існують у корейських публіцистичних текстах. 소치올림픽을 앞두고 이번에는 남자 쇼트트랙 국가대표 이한빈(26·성남시청)의 발이 온라인상에 화제가 됐다. 이한빈은 지난 25일 자신의 SNS(소셜네트워킹서비스)에 "몇일만 더 버티면 되(돼)..."라는 글과 함께 오른발 사진을 올렸다. 사진 속 그의 발은 곳곳에 굳은살이 박여 누듯하게 변해 있었다. 심지어 굳은살이 갈라진 부분도 있었다. 세계랭킹

3위인 이한빈은 현재 대표팀 동료들과 함께 해발 1850m의 프랑스 풍 로뮤에서 막바지 전지훈련에 열중하고 있다.

Так, запозичення «올림픽» є скороченим варіантом англійської «Olympic games». Беручи до уваги те, що Олімпіада та Олімпійські ігри є не просто чемпіонатом, а всесвітньо відомим явищем, яке бере свій початок ще в Стародавній Греції, інакше кажучи, реалією з іншої культури, а також те, що згадка цього явища в пресі відбувається дуже часто, запозичення цього висловлювання цілком виправдано.

При перекладі українською мову дане запозичення було б перекладено вже усталеним аналогом – «олімпіада». 삼성전자는 스마트폰에서 세계 1위로 올라섰지만 태블릿에서는 애플 아이패드와 밀려 최근 태블릿PC에서도 1위가 되겠다고 선언하고 시장 공략을 강화하고 있다. 지난해 판매량이 4170만대로 2012년보다 151% 늘었다. 같은 기간 세계시장 점유율도 9.7%에서 18.3%로 올랐다. 하지만 애플이 전체 점유율에서는 32.7%로 여전히 큰 격차로 1위를 유지하고 있다.

Ці предмети зобов'язані своїй появі США, тому їх назви запозичуються у решту всіх мов світу саме з англійської мови. Українською мовою запозичення «스마트폰» скоріше всього було б переведено за допомогою поєднання транскрипції та транслітерації безпосередньо з англійської мови – «смартфон» – аналогом «планшет», «апл iPad» – безпосередньо з англійської за допомогою транскрипції.

분당구 금곡동의 달콤공방 은 초콜릿 뿐만 아니라 케이크도 직접 만들어볼 수 있는 곳이다. 2월 5~15일 진행되는 밸런타인데이 맞이 일일 클래스에서는 사랑하는 이의 이니셜을 장식한 슈거케이크와 컵케이크 만들기를 진행할 예정이다[28]

В корейській мові слів таких як «cupcake» – «chocolate», «cake», «sugar cake», «cupcake», «crunky chocolate». Найменувань таких продуктів серед споконвічної лексики корейської мови немає, та й бути не може – боби какао не виростають на корейському півострові, а випічка за часів формування корейської мови не була популярною.

Проте в українській мові існують аналоги «шоколад» та «торт», тому в перекладі були б використані саме вони. Для запозичення 슈거케이크 найкраще було б використовувати описовий переклад – «цукровий пиріг». У випадку з «Cupcake» можна використовувати кілька варіантів перекладу – описовий (торт невеликого розміру, призначений для вживання в їжу однією людиною), або транскрипцію безпосередньо з англійської мови – «капкейк», або калькування – «цукровий пиріг».

"슈거케이크의 장점은 원하는 장식을 마음껏 만들어 꾸밀 수 있다는 것"이라고 말하는 이곳 주인 채하나(34)씨는 "요즘엔 초콜릿이나 케이크 를 보태 초콜릿을 만들어 선물하는 고객이 적지 않다"고 말한다. 커플 고객에게 10~15% 할인 혜택을 제공하고 모든 클래스 [31] «아이디어» – «idea», використано у значенні «ідея».

Так як стаття орієнтована на молоде покоління (такий висновок можна зробити з того, що у статті йдеться про свято День Святого Валентина), в ній використовується деяка кількість абсолютно невиправданих запозичень - зрозуміло, в корейській мові є і корейські слова, що мають сенс «ідея»- це ізмін (ідея, дума, думка), і йо (ідея, план, задум), і витвір (ідея, думка, мислення), і запрошення (ідея, думка).

Можна припустити, що використання англо-американізму обумовлено тим, що автори статті хотіли привернути більше уваги молоді. Так як в українській мові існує усталений варіант «ідея», при перекладі, найімовірніше,

був би використаний саме він. «Купер» – з англійського «couple», що означає «пара».

Зважаючи на те, що в корейській мові вже присутнє слово «завжди», яке несе в собі аналогічне значення, використання цього запозичення також можна назвати невиправданим з тієї ж причини. При перекладі українською мовою використовувався б аналог – «пара».

롤링은 패션잡지 '원더랜드' 탓에 헤르미온느가 론과 결혼했다"며 "일부 팬들의 격분의 목소리를 들었다. 나도 안다.미안하다"며 심경을 밝혔다[33]. Так, лексема «fashion» (мода) + корейське слово «잡지», що означає «журнал». Незважаючи на те, що в корейській мові вже є слово зі значенням «мода» – «країна», автор використовував запозичення.

Можна припустити, що це обумовлено тим, що запозичене слово “패션” говорить про всесвітню, або високу моду. Інакше кажучи, західна мода є для автора статті більш значущою і гідною.

Однією з найважливіших особливостей мови газетних текстів є, з одного боку, стандартизація використовуваних у газеті мовних засобів, а з іншого – їхня експресивність, призначення якої – спеціально привернути увагу читача до того чи іншого факту.

Висновки до другого розділу

Публіцистичний стиль (газетно-публіцистичний, газетний, політичний, газетно-журнальний) – один із функціональних стилів, що обслуговує широку сферу суспільних відносин: політичних, економічних, культурних, спортивних.

Публіцистична мова одношарова у плані структури. Вона представлена певним авторським монологом, який іноді поживляється діалогами та вкрапленнями прямої мови. Але одношаровість – це недолік, а ознака її специфіки і виразності. Вона дозволяє прямо і без прикрас висловити свої думки, не вдаючись до таких прийомів, коли читачеві потрібно побачити зміст між рядками.

При перекладі на українську мову корейських текстів газетно-інформаційного стилю часто необхідним є членування речення, коли одному реченню оригіналу відповідають два або більше речень у тексті перекладу.

РОЗДІЛ 3. СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ОМОНІМІВ У КОРЕЙСЬКІЙ ПУБЛІЦИСТИЦІ

3.1. Транскрипція та транслітерація

У корейських текстах засобів масової інформації можна зустріти значну кількість омонімів, що можуть в результаті перекладу за допомогою таких способів перекладу як транскрипція та транслітерація.

Наприклад, 말은 말인데 타지 못하는 말은? – Коня як кінь, тільки на ньому не пострибаєш. 2. Омоніми кінець і маль [маль] мова. Каламбур, заснований на частковій омонімії або омонімії морфем.

금은 금인데 먹는 금은? - Золото як золото, але його їдять. (Сіль.). Часткова омонімія слова 금 [ким] золото та морфемами - 금 [ким] у складі слова 소금 [согим] сіль.

Каламбур, побудований на частковій омонімії гри слів, що впливає з дослівного перекладу деяких елементів слова-відповіді. 소 가운데 가장 예쁜 소는? – Найкрасивіша з усіх корів. (Посмішка).

Гра слів утворюється в загадці, коли слово 미소 [місо] ділять на дрібніші структурні елементи, утворюючи жартівливий сенс 미 - 美[мі] краса + 牛 [со] корова. 문인데 커도 작다고 - Неважливо - великі двері або маленькі, а все одно називають це «маленькі двері» (плітки).

Гра слів утворюється, якщо слово кішок [сомун] «плітки» розкласти на більш дрібні семантичні елементи 시 + кіт [з + мун], слову приписується значення інших омонімічних ієрогліфів 小 + 門, виходить маленькі двері, хоча в такому поєднанні в звичайній мові слово не вживається [7, с. 34].

На прикладах вище видно, що в більшості своїй мірі омоніми використовуються для поетичної образності, якщо журналісту потрібно подати певну тему у потрібному контексті.

기형이란? 기특하고 영리한 아이– «Кого називають виродком? - Гідної похвали та кмітливої дитини»[29].

Запропонований варіант перекладу: «Кого називають виродком? - УРОД - це Дивно Розумне та Обдароване Дитя».

У тексті оригіналу мовна гра була створена на словотвірній основі: мається на увазі, що іменник 奇形 утворено шляхом додавання перших складів прикметників про «обдарований, гідний похвали» і «розумний, кмітливий, розумний».

Таким чином, створюється накладення двох смислів: дійсне значення слова 奇形 'зіштовхується' зі значенням нібито мотивують його слів 기특하다 і незручно. Отже, семантичною основою мовної гри в оригіналі є лексема «виродок», а також прикметники подібні «гідний похвали» і незрівнянно «розумний, кмітливий».

У перекладі мовна гра була також відтворена з використанням словотвірних можливостей української мови (слово «виродок» представлено у вигляді аббревіатури, яку потрібно розшифрувати) і з опорою на семантичну основу корейської загадки: «виродок» – «кмітливий, розумний».

У тому випадку, коли елементи ядра не мають еквівалентів у мові перекладу, перекладачі створюють гру слів на одному з елементів ядра, налаштувавши до нього інший елемент, який збігається з першим за формою, але не відповідає йому за значенням.

Наприклад: **흡혈귀가 가장 좋아하는 음료수는? 커피**. Використовуючи спосіб транслітерації можна зробити переклад омоніму «Який напій вампіри найбільше люблять? – Кава».

Проте можна запропонувати ще такий варіант перекладу, як: «Який напій вампіри люблять найбільше? – Криваву Мері». В даному випадку мовна гра заснована на подібному звучанні слів «копії» – «кави» і «копі» – «кров з носа». У перекладі вдасться зберегти семантику одного з елементів ядра: кров, проте лексему кави можна замінити на назву іншого напою – Кривава Мері.

I, нарешті, розглянемо стратегію перекладу мовної гри з основою нову семантичну основу. Ця стратегія застосовується у разі неможливості використання навіть одного з елементів ядра мовної гри під час перекладу. У цьому пошук варіанта перекладу ведеться, передусім, серед лексики, що у видо-родових відносинах з елементами ядра.

우등생이란? 우둔하고 등신 같은 생물 – «Кого називають стараним учнем? - Дурне, схоже на ідіота створення». Запропонований варіант перекладу: «студент – Сонне Теоретично Розумне Дитя, Природно Небажане Трудитися».

Мовна гра в даному випадку також побудована на словотвірній основі: слово «дбайливий учень» (**우등생**) нібито мотивовано словами «дурний» (**우둔하다**), «ідіот» (**바보**) та «створення» (**창조**).

У перекладі як основний компонент ядра було обрано слово «студент», результуючі компоненти також були змінені таким чином, щоб зберегти загальний сенс.

3.2. Калькування та описовий переклад омонімів

У корейській мові нерідко випадки мовної гри, коли за основу для її побудови взято омофони. "나는 1위, 2위, 3위 보다는 4위가 더 좋아!" 누가 한 말일까요? – У дослівному перекладі знаходимо «Хто говорить: “Мені більше подобається 4-е місце, ніж 1-е, 2-ге чи 3-тє”»? - Відповідь: Теща».

У корейській мові слово «зять» (сіви[са-ві]) вимовляється так само, як словосполучення «четверте місце» (4위 [са-ві]).

병신들만이 사는 나라는? 네팔 – «У якій країні мешкають лише інваліди? – У Непалі». Слово «Непал» (непаль [не-паль]) у корейській мові збігається за формою та звучанням зі словосполученням «чотири руки» (непал [не-паль]).

З певною часткою умовності до цієї групи можна віднести і спеціальні графічні виділення у тексті, створюють можливість подвійного прочитання фрази чи тексту (часто цей прийом використовують у рекламних слоганах і заголовках у тому, щоб виділити і обіграти в каламбурній фразі назву товару чи фірми), або навмисні орфографічні помилки.

처음 만나는 소가 하는 말은? 반갑소 – «Що говорить корова при першій зустрічі? - Приємно познайомитися».

Мовна гра побудована на орфографічній помилці в слові так само «приємно познайомитися»: замість мови писаний склад ліг, який як окрема лексема має значення «корова». Отже, у вигляді орфографічної помилки створюється навмисне накладення смислів.

Однак особливість корейського дискурсу полягає в тому, що літери (дві, три або чотири) записуються в одному уявному квадраті, причому одна або дві з них (останні) розташовуються під першими двома. Крім того, в корейській мові відсутній поділ на малі та великі літери. Таким чином, графічна форма корейського фонетичного листа не дозволяє побудувати мовну гру виключно на

основі графічних спотворень окремих графем. У разі потреби можна виділити лише склад цілком.

В інших випадках до слова додаються додаткові склади або літери з метою надання слову багатозначності. Можливий варіант видозміни лексеми за допомогою приєднання нерегулярних для даної лексеми афіксів або інших засобів, щоб надати їй значення, властиве іншим словам:

원앙부부란? 원한과 앙심이 많은 부부 – «Кого називають ідеальною парою? - Подружжя, яке ненавидить одне одного».

Мовна гра, в основі якої лежить аббревіатура, може бути представлена двома видами: 1) «невірна» розшифровка існуючої аббревіатури і 2) «хибна аббревіація», коли як аббревіатура виступає слово, яке не є на рівні мови.

이자없이 꾸는 것은? 꿈 – «Що можна позичати без відсотків? – Сон».

В основі мовної гри в цій загадці лежить дієслово 꾸다, який має два значення: 1) «спати, мріяти»; і 2) «позичати».

Про омонімічну гру слів (на відміну від гри, побудованої на багатозначності) можна говорити в тих випадках, коли не існує (або втрачено) семантичного зв'язку між значеннями слів. Зв'язок, який автор тими чи іншими засобами свідомо створює (чи відновлює) даного тексту.

У разі обіграння явища багатозначності можна припустити наявність аналогічних зв'язків значень багатозначного слова та у мові перекладу. Очевидно, що за омонімії такий зв'язок закономірно виключається.

현역군인이 가장 좋아하는 대학은? 체대 – «Який університет найбільше люблять військові, які перебувають на дійсній службі? – Демобілізацію».

Лексема проб «демобілізація» має омонім проб «Університет Чечжудо». Мовна гра, побудована на етимологічній основі, також передбачає

наявність омонімії чи багатозначності. У більшості випадків мова йде про хибну, уявну, дитячу, або народну етимологію.

Лексичний лад корейської мови характеризується наявністю трьох пластів: власне корейська, китайська та запозичення з інших мов. Внаслідок того, що до 70 % сучасної корейської лексики має китайське походження, матеріалом для створення мовної гри часто служать слова-омоніми, що є корейською транскрипцією китайських ієрогліфів.

Мовна гра заснована на невірному членуванні лексеми «гніватися, бути в роздратуванні» на сегменти і на співзвуччі отриманих сегментів з китайськими ієрогліфами, які складають фразу, що в перекладі означає «дідусеві великі ноги».

Фразеологія також є багатим джерелом матеріалу для мовної гри в корейській мові. Прикладом може бути наступна загадка:

먹으면 죽는데 안 먹을 수 없는 것은? 나이 – що в перекладі: «Будеш їсти - помреш, але не їсти не можна. Що це? – Вік». У корейській мові словосполучення 나이 먹다, букв. «є вік» має значення «ставати старшим».

З погляду теорії перекладу прийом мовної гри може бути переданий адекватним прийомом у тексті перекладу. Судження дослідників про труднощі перекладу каламбуру цілком справедливо і щодо перекладу мовної гри: «На відміну від перекладу звичайного тексту, у якому його зміст (зокрема образи, конотації, тло, авторський стиль) потрібно влити у нову мовну форму, тут, під час перекладу каламбуру, перевираженню підлягає і форма оригіналу – фонетична і/або графічна».

Більше того, нерідко перекладачеві доводиться відмовлятися від передачі денотативного змісту оригінального тексту і створювати в перекладі текст з новим змістом, але з аналогічним прагматичним ефектом, оскільки план вираження може виявитися важливішим за план змісту. Очевидно, що отримати

адекватний переклад, не змінюючи при цьому і форму, вдається порівняно рідко, оскільки слова, що обігруються (або фразеологізми) іноземної мови та співвідносні одиниці мови перекладу, повинні бути повними еквівалентами.

Висновки до третього розділу

У корейських текстах засобів масової інформації можна зустріти значну кількість омонімів, що можуть в результаті перекладу за допомогою таких способів перекладу як транскрипція та транслітерація.

Прийом мовної гри може бути переданий адекватним прийомом у тексті перекладу. Судження дослідників про труднощі перекладу каламбуру цілком справедливо і щодо перекладу мовної гри.

На відміну від перекладу звичайного тексту, у якому його зміст (зокрема образи, конотації, тло, авторський стиль) потрібно влити у нову мовну форму, тут, під час перекладу каламбуру, перевираженню підлягає і форма оригіналу – фонетична і/або графічна.

ВИСНОВКИ

Розглянувши питання способи перекладу омонімів в публіцистичному стилі можна зробити висновки, що омоніми – це слова, які виникли від різних коренів, котрі завдяки фонетичним змінам, інколи контамінації або безпосередньому впливі одного слова на інше, прийшли до однієї фонетичної форми.

Омоніми поділяються на лексичні омоніми, що різняться тільки лексичними значеннями й мають однакові граматичні значення. Протилежну лексичним омонімам групу становлять граматичні омоніми, тобто омоніми, які різняться своїм граматичним значенням, але мають тотожні лексичні значення. Між цими двома типами знаходяться омоніми, що різняться як лексично, так і граматично, тобто лексико-граматичні омоніми.

Проблема омонімії особливо гостро стоїть для корейської термінології, у зв'язку з тим, що більшу частину її складають сіно корейські терміни, словотвірні морфемі яких часто є співзвучними.

У науці звертають увагу на проблему вивчення семантичної структури слова такі відомі зарубіжні лінгвісти як В.І. Абаєв, Ю.Д. Апресян, Р.А. Будагов, І.А. Стернін, Дж. Лайонз, С. Ульман та інші. В українському мовознавстві вивченням структури слова займалися В.С. Ващенко, М.П. Кочерган, І.А. Самойлова, Ж.П. Соколовська, О.О. Тараненко, О.Є. Марцинківська, Г.В. Межжеріна тощо.

Різні аспекти омонімів та омонімії були предметом для вивчення українських дослідників таких як А. Білозуб та Н. Клипа, де можна простежити детальний аналіз омонімів у тексті, що корелює із галаноевропейською традицією інтерпретації мовних одиниць такого типу в реалізації.

Публіцистична мова одношарова у плані структури. Вона представлена певним авторським монологом, який іноді поживляється діалогами та вкрапленнями прямої мови. Але одношаровість – це недолік, а ознака її специфіки і виразності. Вона дозволяє прямо і без прикрас висловити свої думки, не вдаючись до таких прийомів, коли читачеві потрібно побачити зміст між рядками.

Саме тому в публіцистичних творах велике значення має авторський стиль, а саме манера письма, властива тому чи іншому журналісту. Для публіцистичного стилю характерна розповідь від першої особи, збіг почуттів автора та оповідача.

У газетно-інформаційних матеріалах спостерігаються деякі особливості синтаксичної організації тексту: наявність стислих самостійних повідомлень (1-3 висловлювання), що складаються з довгих речень зі складною структурою, максимальне розчленування тексту на абзаци, коли майже кожне речення починається з нового рядка, наявність підзаголовків у корпусі тексту для підвищення інтересу читачів.

При перекладі на українську мову корейських текстів газетно-інформаційного стилю часто необхідним є членування речення, коли одному реченню оригіналу відповідають два або більше речень у тексті перекладу.

Відмінності в структурі речень і порядку слів в обох мовах значно ускладнюють роботу перекладачів на синтаксичному рівні, тому їм доводиться частіше звертатися до стратегії очікування, пауза може затягнутися, що небажано, оскільки синхроніст повинен переводити в темпі оратора.

Для того щоб подолати такий бар'єр, можна розбити складне речення на ряд простих, використовувати для їхнього зв'язку більше сполучних конструкцій. У будь-якому випадку для виконання адекватного перекладу фахівцеві з перекладу необхідно розуміти всі особливості граматики корейської мови, володіти відповідною лінгвістичною компетенцією і мати хороший рівень знань з предмета перекладу.

Отже, стратегія очікування і стратегія лінійності – це перші сходинки для відпрацювання навичку синхронного перекладу з корейської мови на українську. Надалі з досвідом перекладач зможе на створеній базі впевнено застосовувати стратегію прогнозування, стратегію компресії, краще оперувати короткочасною пам'яттю і навичками перекладу, що дозволить більш кваліфіковано здійснювати переклад.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Бархударов Л. С. Мова і переклад / Л. С. Бархударов. – М.: Міжнародні відносини, 1975. – 240 с.
2. Дудник М. М. Співвідношення денотативної і конотативної інформації при перекладі (на матеріалі текстів публіцистичного стилю): Дис... канд. філол. наук: 10.02.16 / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. – К., 2001. – 193 арк. – Бібліогр.: арк. 176–193.
3. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підруч. – 2-ге вид., перероб і допов. – Л.: ПАІС, 2004. – 268 с.
4. Квак Сон Хі. Переклад і структура тексту (кор. мовою). – Сеул: Хангук Мунхва Са, 2001. – 262 с.
5. Квак Чхун Чхоль. Методика перекладу міжнародних телевізійних новин (кор. мовою) // Журнал інституту перекладознавства. – Сеул, 2000. – № 4. – С. 97–113.
6. Квак Чхун Чхоль. Методика перекладу міжнародних телевізійних новин (кор. мовою) / Квак Чхун Чхоль // Журнал інституту перекладознавства. – Сеул, 2000. – № 4. – С. 97–113.
7. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй. – Вінниця: Нова книга, 2006. – С. 239–249.
8. Литвиненко В. Особливості перекладу простих речень української і корейської мов у публіцистичних текстах // Вісн. Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Журналістика. – К., 2001. – Вип. 9. – С. 59–62.

9. Особливості перекладу з корейської мови [Текст]: навч. посібник / Д. С. Кан, А. В. Микитюк, І. С. Пешкова, В. Д. Кан. – К.: Ленвіт, 2006. – 144 с.
10. Пешкова І. С. Лексичні особливості корейської мови та їх значення для перекладу на українську мову / І. С. Пешкова // Українська орієнталістика [Текст]: зб. наук. пр. – К., 2006 – Вип. 1 – С. 119–122.
11. Сан Вон. Аналіз перекладних текстів з російської на корейську мову, що ґрунтується на понятті смислової структури (кор. мовою) // Журнал інституту перекладознавства. – Сеул, 2002. – № 6. – С. 112–127.
12. Ewha Womans. University, the Institute of Language Education. Pathfinder in Korean, high intermediate student book. – Korea, 2000. – P. 176.
13. Farb, P. Word Play. What Happens When People Talk / P. Farb. - New York: Vintage Books, 1993.
14. Kang Yunkyoungh. Cognitive linguistics approach to semantics of spatial relations in Korean. Washington, DC, 2012. – 244 p.
15. Kashcheyeva M.A., Potapova I.A., Tyurina N.S. Practical English Lexicology. – Prosveshenie, 1977.
16. Kirk, Sung Hee. Informativity and Translation Shifts in English-Korean translation. – Seoul, 1997.
17. Kumsung New Ace Korean-English dictionary. – Korea, 1994. – 221 с.
18. Kwon Iksoo. Polysemy and Conceptual Structures. Plenary talk, Kyungbok University Korean Linguistics and Education Circle. Kyungbok University, Daegu, August 12, 2016. – p. 14.

19. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors we live by*. Chicago: The University of Chicago Press. 1980.
20. Lipka Leonhard. *An Outline of English Lexicology. Lexical Structure, Word Semantics, and Word Formation*. 2d edition. Max Niemeyer Verlag Tübingen, 1992. – 212 p.
21. Lyons J. *Language, meaning and context* / John Lyons. – Bungay-Suffolk: Fontana, 1981. – 256 p.
22. Martin, S. *Korean Morphophonetics* [Электронный ресурс]. - New York: Bait. 1954. - Режим доступа: <http://www.springerlink.com/content/k754465273432371/>
23. Reiss K. *Grundlegung einer allgemeinen Translationstheorie* / K. Reiss, H. J. Vermeer. – Tübingen, 1984. – 256 p. – 412 с.
24. Reiss K., Vermeer H. J. *Grundlegung einer allgemeinen Translationstheorie*. – Tübingen, 1984. – 256 p.
25. Searle, J. R. *Expression and Meaning: Studies in the Theory of Speech Acts* / J. R. Searle. - Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1979.
26. Setton R. *A Pragmatic Theory of Simultaneous Interpretation* / doctoral dissertation, Ann Arbor, Michigan, 1997. – 512 с.
27. Seung Bog Cho. *A Phonological Study of Korean with a Historical Analysis*. – Seoul; Uppsala, 1997
28. 강범모. 동음이의어 사용 양상 // *Language Research SNU*. Vol.41. №. 1. Mar. 2005. –P. 6

29. 강범모. 동음이의어 사용 양상. *Language Research SNU*. Vol. 41 №. 1 Mar. 2005. – 29.
30. 국립국어연구원. 표준국어대사전. 서울: 두산동아. 1999
31. 국립국어연구원. 표준국어대사전. 서울: 두산동아. 1999
32. 김덕호. 한국어 다의어의 문맥적 변이 의미 기술 양상 연구. 경북대학교 문학박사학위논문. 2018. – 200.
33. 김준기. 척도 형용사 다의성 연구. 인천 대학교 국어국문학과. 2004. – 24.
34. 김태호·박기성. 영어 와 한국어 대응어의 다의성 비교 연구. 부산대학교. 2014. – 109.
35. 남기심, 고영근. 표준국어문법론. 탑출판사, 2004.
36. 남수정. 언어의 다의성과 예술작품의 물성에 관한 연구. 동아대학교 대학원: 미술학과 2013.2. – 31.
37. 논문집 (1-2), 한국외국어대학교 통역번역연구소, 1997 – 1998.
38. 박영순. 한국어의미론, 고려대출판부. 1996. – 295.
39. 백석원. 국어 관용구와 다의어의 의미 관계 연구, 박사학위논문, 서울 2011. – 179.
40. 신현숙·김영란. 의미와 의미 분석, 푸른사상. 2012. – 301
41. 한노사전 [본문] / 강덕수, 김현택. - 서울 : 진명, 2000. – 754 p.